

a rozhoduje ve sboru (ve schůzích, při nichž má prezident republiky právo býti přítomen a předsedati) o záležitostech vypočtených příkladem v §u 81 ústavní listiny, spadající do sboru zákonodárství i administrativy. Dle toho jest každá vláda čsl. republiky ať parlamentární ať úřednická jako sbor ministrů se zvláštní příslušností úředním místem neboli úřadem ve smyslu trestního zákona. Po stránce subjektivní stačí k trestnému činu, jímž byl obžalovaný uznán vinným, vědomí, že jeho projev se dotýká cti jiného způsobem, naznačeným v §u 487 a 491 tr. zák. třeba toho pachatel právě nezamýšlel, nevyžaduje se tedy zvláštní urážlivý úmysl, jak má mylně za to zmateční stížnost.

Čís. 1311.

K pojmu »škodlivého neb nebezpečného člověka« ve smyslu §u 93 tr. zák.

(Rozh. ze dne 20. října 1923, Kr I 1198/22.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 18. září 1922, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem dle §u 93 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a sprostil obžalovanou dle §u 259 čís 3 tr. ř. z obžaloby, že dne 8. června 1922 v Plzni Janu P-ovi, nad nímž jí podle zákona žádné moci nepříslušelo, a jehož neměla příčiny ani pokládati za zločince ani míti ho důvodně za škodlivého nebo nebezpečného člověka v užívání osobní svobody překážela, čímž prý spáchala zločin veřejného násilí dle §u 93 tr. zák.

D ů v o d y:

Napadený rozsudek zjišťuje, že dne 8. června 1922 přišel Jan P. do bytu Karly H-ové jako zmocněnec uživatelky domu Anny F-ové, by podnájemnice Annu S-ovou a dceru její, obžalovanou Boženu S-ovou, obývající část bytu Karly H-ové, přiměl k vystěhování, poněvadž tvrdily, že jsou přímými nájemkyněmi onoho bytu. Jan P. zastihl v kuchyni obě S-ové a Anna S-ová prohlásila, že je nájemnicí bytu, že se stěhovati nebude, a předložila P-ovi jakési potvrzení, uživatelkou domu Annou F-ovou podepsané, o jehož existenci P. nevěděl, P., nahlédnuv do onoho potvrzení, pojal podezření o jeho pravosti a prohlásil, že ho předloží k soudu a vzal je k sobě. Obě S-ové snažily se P-ovi potvrzení z ruky vyrvati, tahaly se s ním o ně a když P. mířil ke dveřím, zastupovaly mu cestu, jedna z nich, neznámo která, zamkla dvéře, obě postavily se ke dveřím tak, že P. k uzavřeným dveřím, v nichž klíč trčel, nemohl se dostat a zabraňovaly mu tak v přístupu ke dveřím, takže P. po dobu 10 minut byl v kuchyni uzamčen a teprve, když Anna S-ová dostala záchvat a omdlela, odemkla obžalovaná a P. pak volně odešel. V této zjištěné činnosti obžalované Boženy S-ové shledal nalézací soud skutkovou povahu zločinu dle §u 93 tr. zák. Zmateční stížnost brojí proti tomuto odsuzujícímu výroku důvodem zmatečnosti čís. 5, 9 a) a 9 b) §u 281 tr. ř. S hlediska důvodu čís. 9 a) uplatňuje v podstatě, že obža-

lovaná měla příčinu, považovati P-a za člověka škodlivého nebo nebezpečného, poněvadž nebyl oprávněn listinu mu ukázanou proti vůli obžalované a matky její si podržeti a že, když navrácení její odpíral a tudíž je obě v držbě listiny této rušil, byly dle zásad občanského práva oprávněny, násilí násilím odvrátiti. Stížnosti nelze upříti oprávnění. Pro význam pojmu »škodlivého neb nebezpečného člověka« netvoří skutečnost, že i bezpečnostní stráž, kdyby byla přítomna, viděla by se nucena, podobně zakročiti, žádné podmínky ve smyslu Šu 93 tr. zák. Výklad a určení tohoto pojmu vychází naopak na jevo ze zjevné vnitřní souvislosti s ustanovením Šu 2 lit. g) tr. zák., jakož i s ustanoveními občanského zákona o přípustné svépomoci (§§ 19 a 344 obč. zák.). Kromě toho dlužno dle znění samotného § 93 tr. zák. otázku, zda zadržného považovati bylo za člověka škodlivého nebo nebezpečného, posuzovati dle bezelstnosti osoby, svobodu omezující (srovnej slova zákona: »bei einer gegründet scheinenden Ursache der unternommenen Anhaltung«). Omezení osobní svobody jest považovati za jisté tehdy za beztestné, jeví-li se pachateli býti dle okolností případu nutným obranným prostředkem, aby odvrátil od sebe nebo jiného bezprávný útok na život, svobodu nebo majetek. V tomto případě je oprávněn předpoklad, že útokem P-a mohly se napadené ženy cítiti ohroženy na svém majetku. Neboť v dobách všeobecně panující bytové nouze a při dosud trvajících drahotných poměrech má nutnost změny bytu zpravidla v zápětí značné výlohy a náklady, které postihují arci nejcitelněji chudší vrstvy obyvatelstva. Pakliže tedy obžalovaná snažila se P-ovi z ruky vyrvati listinu, o kterou se svojí matkou opírala své právo jako nájemkyně bytu a jednala tak, jak shora vyličeeno, dlužno v tom shledávati jen její obranu proti domněle bezprávnému útoku se strany P-a na její majetek, (její matky) a to ochranu za daných okolností nutné míry nepřesahující. Okolnost, že P. neměl úmyslu, listinu snad odciziti, nýbrž chtěl ji předložiti soudu, nemění na věci ničeho; ani za tohoto předpokladu nebyl oprávněn proti vůli držitele listiny se zmocňovati, ježto pro případ sporu poskytovaly mu platné zákony (viz §§ 303 a násl. c. ř. s.) dostatečné prostředky a záruky, předložení listiny té dosíci. Ani domněnka, že listina je snad nepravá, nepropůjčovala P-ovi práva k volnému jím postupu a směla obžalovaná na násilí odvětiti přiměřeným násilím.

Čís. 1312.

Ke skutkové podstatě Šu 32 zbrojního patentu se vyhledává držba z a k á z a n ý c h zbraní.

(Rozh. ze dne 22. října 1923, Kr I 1087/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 14. srpna 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem Šu 32 cís. pat. ze dne 24. října 1852 čís. 223 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a odkázal věc příslušnému nyní okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.